

ОТЧЕТНИКЪ

ДВУСЕДМИЧЕНЪ ВЕСТНИКЪ

Издание на бюрото „ОБЩИНСКИ ОТЧЕТИ“
на Хр. Т. Поповъ и Никола Поповъ.
— Варна — Шуменъ —

Абонаментъ за год. 80 л.

За официални обявления
се плаща по 1 лв. на дума;
а за частни такива по 2 лв.
на квадратенъ сантиметръ;
за годешни и венчални
по 40 лева.

Всички писма и суми да се отправятъ на адресъ: Редакция на в. „ОТЧЕТНИКЪ“ — гр. Шуменъ.

— РЪКОПИСИ НЕ СЕ ВРЪЩАТЪ. —

Пав. Анастасовъ

секр. при Шум. Окр.
См. Палата.

За дълговетъ, които трѣбва да се
взематъ въ внимание при гласуване и
утвърждаване бюджета на една селска
община, съгласно чл. 63 отъ закона
за селскитѣ общини.

Въ чл. 62 отъ закона за селскитѣ общини е
казано: „при съставяне бюджета, задължително се
писватъ за изплащане дълговетъ на общината по
изпълнителни листове, а така също и ония, за които
има изпълнителни листове, но не се оспорватъ
отъ общинското уплвление, а втората алинея на
чл. 63 отъ сѣщия законъ предвижда къмъ всѣки
бюджетъ да се прилага една ведомостъ, въ която
да се обозначава кому колко се дължи, която
ведомостъ съставлява частъ отъ бюджета и не може
да се измѣнява (ведомостъ обр. № II на стр. 206
отъ правилника за прилагане закона за селскитѣ
общини)

Цельта на настоящата ни статия е да разяснимъ:
може ли въ тая ведомостъ да се вписватъ безраз-
корно всички задължения на общината, било че
а тия задължения има издадени изпълнителни ли-
стове или не или при вписването на дълговетъ въ
ведомостъта ще трѣбва да се спазватъ известни
правила и 2) съдържа ли ведомостъта всички ония
рафи, отъ попълването на които да се вижда ясно
основанието, поради което известна сума трѣбва
да се впише като дългъ на общината, който под-
лежи на изплащане.

Но на въпроса!—Кога една сума може да се
впише въ поменатата ведомостъ като дългъ на
общината.

Споредъ третата алинея на чл. 12 отъ закона
за Б. О. П. за изплащането дълговетъ за минали
години, въ особни параграфи на бюджета се пред-
вижда кредитъ, но само за задълженията, които
сж поети законосъобразно и въ кръга на разрешенитѣ
кредити въ съответнитѣ бюджети. Отъ това следва,
че за да може една сума да бжде предвидена като
дългъ, необходимо е щото въ съответния параграфъ
къмъ който по естеството ѝ ще трѣбва да се от-
несе разхода, да е имало свободенъ кредитъ въ
бюджета презъ чието бюджетно упражнение е про-
изведенъ разхода.

Въ статията печатана въ бр. 5 на в. „Отче-
тникъ“ обяснихме съ примеръ кога се смѣта, че по
известенъ параграфъ има свободенъ кредитъ, затова
сега нѣма да обясняваме тоя въпросъ.

Ако цѣлия предвиденъ кредитъ по известенъ
параграфъ е напълно изразходванъ следъ като е
изчерпанъ кредита и по запазенія фондъ, а свърхъ
това по сѣщия параграфъ има произведени по-вече
разходи, за тия разходи остава граждански отговор-
но лице или лицата, които сж ги извършили.

Да се забележи добре, че такива разходи въ
никой случай не могатъ да бждатъ предвидени
като дългъ въ нѣкое отъ последующитѣ бюджетни
упражнения на общината. Като основенъ принципъ,
за прилагането на единъ бюджетъ си остава пра-
вилото, че разпоредителя съ кредититѣ по този
бюджетъ не може подъ никаква форма да разходва
по-вече отъ предвидения му кредитъ по-всѣки пара-
графъ, а ако въпреки това разпоредителя съ бюд-
жета извърши разходи по-големи отъ гласанитѣ
му кредити, за преразхода, съгласно втората
алинея отъ чл. 29 на закона за Б. О. П. той е
граждански отговоренъ предъ общинския съветъ.
Тия разходи оставатъ за негова лична смѣтка. Раз-
поредителя по бюджета на общината е кметъ, а от-
четникъ по сѣщия е секретарь-бирника. Дългъ не
налага както на единия така и на другъ, сѣщо
на секретарь-бирника да бжде внимателенъ при
произвеждане на общинскитѣ разходи и да не

допуска въ никой случай превишаване разходите по предвиденитѣ въ бюджета кредити, защото съ преразхода ще бжде задълженъ отъ контролния институтъ—Смѣтната Палата самия секретарь-бирникъ при преглеждане годишнитѣ му смѣтки.

За задоволяване на ония нужди, които се появяватъ презъ течение на финанс. година, следъ като бюджета е билъ вече гласуванъ и утвърденъ, общинския съветъ е властенъ да гласува допълнителенъ бюджетъ, ако задоволяването на тия нужди не може да се отложи до гласуването бюджета на общината за следващата финанс. година, но кмета въ никой случай не може да превиши разрешенитѣ му кредити. Ако пъкъ общината се управлява отъ тричленна комисия, тогава не може да се гласува допълнителенъ бюджетъ и остава да се чака избирането на новъ общински съветъ, който да гласува кредитъ за задоволяване на тия нужди.

* * *

Да разгледаме сега втория въпросъ: съдържа ли ведомостъта обр. № 11 всички сния графи, отъ попълването на които да е ясно, че има законно основание да се предвиди една сума като дългъ който подлежи на изплащане, т. е. да се види, че съ разхода, направенъ за изплащането на този дългъ нѣма да се превиши разрешения кредитъ по съответния §, къмъ който по естеството си трѣбва да се отнесе разхода по дълга, който се изплаща.

Споредъ менъ ведомостъ обр. № 11 е непригодна за тая целъ, а за да стане пригодна, къмъ нея трѣбва да се прибавятъ още графи, които да съдържатъ: 1) сведение за разрешения по съответния § кредитъ въ бюджета, отъ който е останалъ за изплащане дълга; 2) сведение за изразходваната сума по сжция § презъ времето до като е траело бюд-

жетното упражнение; 3) сведение за сумата, за която сж издадени пл. зап. докато е било въ сила бюджетното упражнение, но пл. запов. сж останали неизплатени до края на бюджетното упражнение и остава да се изплатятъ презъ следващото бюджетно упражнение, по реда предвиденъ въ чл. 233, буква „б“ отъ правилника за прилагане закона за селскитѣ общини и 4) сведение за сумата, предствляваща изплатенитѣ дългове презъ последующитѣ години, следъ годината, за която се отнася дългътъ.

За по голѣма ясностъ, нека си послужимъ съ единъ примѣръ.

Въ бюджета на ** селска община за 1920/21 фин. год. е предвиденъ кредитъ по § 6 за канцеларски разноси въ размѣръ на 25000 лева. До края на бюджетното упражнение е изразходвана по този § съ редовно издадени и изплатени пл.запов. сумата 15000 л.; издадени пл. запов., но не изплатени до края на финанс. год. поради липса на наличностъ въ касата или по каквито и да било други причини — 2000 лв.; произведени разходи до края на финанс. год. за които по разни причини не сж издадени пл. запов. до края на бюджетн. упражнение 8000 л., Отъ разходите за 8000 л. при гласуването бюджетитѣ на общината за 1921/22, 1922/23 и 1923/24 год. сж предвидени за изплащане и изплатени по 2000 л. годишно или всичко за тритѣ години изплатено 6000 лева. Оставатъ за изплащане още 2000 лв. които трѣбва да се предвидятъ при гласуване бюджета на общината за 1924/25 г.

За да може лицето, което ще упражнява бюджета на общината за 1924/25 г. да знае, дали за сумата 2000 л., която се предвижда за изплащане като дългъ на общината за смѣтка на фин. 1920/21 год. е имало свободенъ кредитъ по § 6 отъ бюджета за 1920/21 г. трѣбва ведомостъта № 11 да бжде съставена по следния начинъ:

ВЕДОМОСТЪ обр. № 11

№ по редъ	Име и презиме на кредитора	За какво му се дължи	Къмъ коя глава и § се отнася дължимата сума		Дължимата сума		Къмъ сжция § сж отнесени				Имало е разрешенъ кредитъ по параграфа	Остава действително свободенъ кредитъ	Кои документъ е представилъ кредиторъ, срещу въмената сума
			Глава	§	Отдѣлно по кредитори	По параграфъ	Действителенъ разходъ	Разходи по издръжкитѣ, но неизплатени до края на бюдж. упраж. по темни записки	Изплатенъ разходъ като дългове по иконом. бюджетн. упр. следъ бюджетн. упр. за 1920/21 год.	Всичко задължено съ дължимата по тая ведомостъ сума			
1	Хр. Ивановъ	За канцел. материали доставени презъ финансовата 1920/21 г.	Н	6	2000	2000	15000	2000	6000	25000	25000	2000	4 сѣко разписки

Така съставена ведомостъта обр. № 11 дава възможностъ на лицето, което ще утвърждава бюджета на общината да провѣри имало ли е свободенъ кредитъ, за да се произведе разхода, който се предвижда за изплащане като дългъ, а следователно има ли и законно основание да се предвиди сумата за изплащане.

По този въпросъ добре е да се заинтересува и Министерството на Вътр. Работи, за да направи по надлеженъ редъ измѣнение на ведомостъта обр. № 11, при преработване правилника за прилагане закона за селскитѣ общини.

Н. Ивановъ
провѣрителъ Варна.

Общински хамбари.

Чувството на самосъхранение у човѣка е насадено по природа и то се проявява у него по всички части на свѣта и въ всичкитѣ му степени на култура.

Далечнитѣ ни прадѣди, още въ животинското си състояние, сж се запасявали съ храни за презъ време на гладъ. Това тѣ сж вършили, разбира се, отъ поука.

Съ изтичане на хиляди години, това чувство е станало у човѣка природа и неотлъчно отъ него. И днесъ, у съвременния човѣкъ, сжществуването на това чувство се обяснява, като духовно наследство отъ нашия далеченъ прадѣдъ.

Сжщото чувство се забелязва и въ животни-бозайници, птици и насѣкоми. Отъ това следва и заключението, че нуждата и живота сж дали тоя отпечатѣкъ въ душата на животния миръ.

Съ прогреса на човѣка и отдѣляне голѣма частъ отъ грижитѣ му по общественни въпроси, чувството на самосъхранение се пакъ проявява, само че то отъ такова, отъ обектъ за лично запасяване и охраняване, егоистично и тѣсно ограничено, взима по-широки размѣри и характеръ масовъ—колективенъ и се явява на човѣка-общественикъ, като дългъ и разумна предвидливостъ.

Тая еволюция не е вчерашна тя датира още отъ древно време.

За проявление на такава общественна предвидливостъ съ широкъ масовъ характеръ се говори и въ библията — „фараоновитѣ 7 гладни години“ и уредената по тоя случай въ Египетъ житница, отъ която сж се изхранвали и народи вънъ отъ Египетъ въ продължение на нѣкоя година.

Сега свѣта не се ограничава само въ долините на Нилъ, Йорданъ и Едемъ. Днесъ при усъвършенствуванитѣ техника, съобщения и срѣдства за обмѣна, не може да има гладъ въ смисълъ на „библейскитѣ 7 гладни години“ — продължителенъ неоружай, защото храни се донасятъ и отъ най-далечнитѣ краища на широкия свѣтъ, обемащъ вече цѣлото земно кълбо, разузнато и проучено отъ велики смѣли и учени хора. Гладъ има и може да има не отъ липса на храни, а отъ липса на срѣдства за доставяне (пари), или поради недостѣпни цени, или пъкъ поради създадени мѣчнотии отъ политически и др. характеръ причини.

Нашата страна, като земледѣлска, често е имала неплодородни години и значи често е бивала застрашавана отъ недоимѣкъ на храни и гладъ за бедното население.

Такова едно положение въ минало време, когато желѣзници, редовни водни пътища и телеграфъ не сж сжществували и за доставка на храни отъ далечни мѣста, кждето ще е имало излишни и ефтини, и дума не е могло да става, въ талкова едно време то е било страшно и е било, като Божие наказание за бедствуващия народъ.

За предпазване, или смегчаване грозотията отъ възможно такова бѣдствие-гладъ нашитѣ умни дѣди пъкъ още тогава въ Турско сж прибѣгнали до взаимната самопомощъ и осигуровка отъ храни, като сж уредили и създали селски общи хамбари за запаси храни.

Това е първото проявление-наченка на кооператизмъ у нашия селско-български стопански животъ.

Историята не ни говори за нѣщо подобно преди Турско въ времената на първитѣ ни царства. Тогава изхранването на гладуващия народъ, при неплодородие, ще да е ставало за смѣтка на житницитѣ Царски и тия на деспоти и боляри землевладѣлци, които сж били владѣтели, заедно съ обширнитѣ земи и на простия безправенъ населяващъ ги народъ. А отъ изхранването по тоя начинъ съ подаяния и благоволение ще да се разбере какъвъ е бивалъ халатъ на гладуващия.

Въ Турско, въ всѣко село почти е имало „беглишки хамбари“, въ които държавни хамбари се е складиралъ „юшура“ (десетака-държавния данѣкъ). Следъ като хранитѣ сж се вдигнали, тамъ се е складиралъ за нуждающитѣ се храна, събирана чрезъ подаяния и облогъ селски доброволенъ, по общо решение. Отъ тая складирана храна се е раздавало срещу „сенети“ (записи), нѣкжде просто съ бележки по ржбоши или тефтери, но винаги съ срокъ до идния харманъ и съ малѣкъ „башъ“, т. е. съ горница-лихва пакъ въ натура, за да може по тоя начинъ запаса да се увеличава. Изплащането-връщането на заетата храна е ставало винаги и само въ натура. По тоя начинъ запаса се е все по-вече увеличавалъ и следъ като отъ него сж се посрещали нуждитѣ по заемания бѣдни и нуждающи отъ храни, отъ тия хамбари, при нужди сж се посрещали и разноски по селски харѣтъ за цѣркви, „джереме“ (обезщетения налагани отъ властици, аги, царщина) и пр.

И така се е помагало, особено при късна пролетъ, когато мнозинство земледѣлци обикновено довършватъ храната си на много народъ и съ това се е улеснявалъ и отървала сиромашьта отъ кождеритъ лихвари.

А работата се е вършила съ рѣдка добросъвѣстностъ, безъ шумъ, безъ фарисейщина и безъ всѣкакви писани наставления и наредби!

Нѣкаде хамбаритъ не сж били въ розово положение и тѣхъ сж използвали неморално и турци и българи „обесници и търтеи“, както сиромашьта ги е наричала, но такива случаи сж били много рѣдки. За трудолюбивитъ и почтени хорица злоупотребата съ хранитъ отъ тия хамбари се е смѣтало за чудовишно и светотатство. Даже и сега мачкането и тъпченето хлѣбъ и трохи се смѣта отъ простолудието и старитъ хора—и българи и турци—за много грѣшно.

Презъ 60-тѣхъ години на миналия вѣкъ (точно отъ 1866 година) тия селски общи хамбари сж давали храни и за основния капиталъ на учредяванитъ тогава отъ реформата ската акция на Мидхадъ-паша Земледѣлско-околийски каси, обединени сега въ мощния автономенъ кредитенъ институтъ Българската Земледѣлческа Банка.

По тоя начинъ тия хамбари сж взимали активно участие съ капиталитъ (хранитъ) си паралелно и ведно съ тия учредени земледѣлски каси въ дейността на последнитъ за културното и стопанско повдигане на страната ни (въ Османския уставъ за учредяване на тия каси е вписано за тѣхна цель—посрѣщане отъ придобититъ лихви разноси за строежи на пѣтища, мостове, чешми, училища, издръжка учители-ходжи селски слуги и др.)

Войната 1877 година завари тия хамбари. Въ тоя „бозгунъ“—размирно време, частъ отъ хранитъ отъ тия хамбари бе взета безъзмездно отъ войскитъ, а голѣмата частъ разграбена отъ мародери-съпътници на вѣдѣла война.

Освобождението и широката свобода опитни зашемети нашитъ дѣди и бащи и тѣ, отъ умраза къмъ игото и всичко турско, скѣсахъ съ много традиции и институции, които се стрѣмиха да създадатъ ново село по новия пѣтъ, а по-скоро суетяха се що да правятъ.

За моментъ, и тия благословени селски общи хамбари бѣха забравени, или занемарени и смѣткитъ по тѣхъ захвърлени и оставени на забрава.

Хипнозъ, обаче, мина и отрезняването не закѣснѣ.

Войната, и голѣмата необятна свобода не бѣха въ състояние и неможиха да промѣнятъ формата и състава на нашата земя а тя си остана, разбира се пакъ земледѣлска и съ нейнитъ обикновенни и естествени рожби: плодородие и богатство, ренъ трудъ, сиромашия и гладъ.

Неоружаи все пакъ имаше; нужди отъ храни срещу нѣмотията все пакъ появиха; безъ сиромаси и нуждающи земята ни не обедня; едновременно селската агалари турци и чорбаджии не се изгубиха тѣ само се замѣниха съ нови такива парвенюта богаташи отъ войната, мародерски военни доставчици и плячкаджии на турски и изоставени имоти и частни и селскостопански добитѣци, които се отдадоха на чифлийство, търговия и лихварство.

Нуждата пакъ си зачука по старото по вратитъ на селската земледѣлска сиромашия и последната се опѣти за помощ и подкрѣпа къмъ новитъ богаташи лихвари и чорбаджии, но и скоро имъ се насити.

Все по-голѣмата нужда отъ подпомагане съ храни и безбожното лихварство (лихвоимство-па специалното законодателство за преследването му,) извикаха животъ отново забравенитъ и запустѣли селски общи хамбари.

Поднови се работата съ тия хамбари, обаче, авторитета и свѣтостъта имъ бѣха вече твърде много понижени. Нѣмаше вече първото обаяние и тѣ не антусиязираше управляващитъ и ръководящитъ обществени работи лица. Смѣтки и задължения по тѣхъ бе невъзможно да се възстановятъ и предишното имъ състояние не постигна вече никога. Като че ли у хората мина желанието за задръжна самопомощ която тѣй силно и ярко се проявяваше въ Турско.

Хамбаритъ започнаха новъ, но анемиченъ и насила животъ; тѣхъ не ги покна и не ги съживи никакво законодателство, никакъвъ антусиазмъ.

Въ такова жалко състояние тѣ кретаха се и досега, а на много мѣста отдавна замръзъ всѣкакъвъ животъ съ тѣхъ.

И днесъ ще видите въ много села мегданитъ да стърчатъ почернѣли, изгниени до падане, подигнати на камъне и разкъртени стени тия хамбари, които се сочатъ, като жалки паметници, печален край на първата кооперативна проява българската задръга.

На нѣкои мѣста помѣщенията на хамбаритъ сж разграбени заради материя негде пѣкъ сж съборени, които служатъ да се чеша, съ жалко скрибучане отъ селскитъ, селския дръгливъ добитѣкъ или

много за мѣсто, кждето общини и горска стража струпватъ негодни и конфискувани материяли.

Българска действителност!

А тия хамбари не само че сж изгубили, но и сега още иматъ свойто голѣмо социално значение въ селско-стопанския ни животъ.

И днесъ, ако и да се радваме на една добра реколта, поради досегашнитѣ изпитни, страхътъ за утрешния день е все тъй силенъ и основателенъ за работния свѣтъ, както и досега. Хлѣбътъ и храната все пакъ не сж още тъй ефтини и достъпни по цени, за да бждатъ достатъчно и по количество за работника консуматоръ и семейството му.

Това си има своитѣ причини отъ политически, стопански-економически и др. характеръ, които не му е мѣстото тукъ сега да третираме.

Въ закона за селскитѣ общини (сега чл. 42 п. 11) е вписано, като задължение на Общинскитѣ Съвети да се грижатъ за учредяване общински депозити отъ храни, съ които да могатъ да се предварятъ бедствия отъ гладъ.

Освечъ това никжде и никокво друго законодателство нѣма. А пъкъ и това е толкова старо, колкото и самия законъ и незадоволява вече разрастналитѣ се нужди и създаденитѣ сума нови условия въ живота.

Сжшо и въ правилника за прилагане горния законъ отъ 1905 година (чл.чл. 438—441) се говори малко по-опредѣлено и предвижда наистина единъ редъ, една отчетностъ за тия хамбари, за учредяването на които се дава насока.

И дветѣ тия законоположения, обаче, си оставатъ написани само, никакъвъ потикъ по-вече, никакъвъ контролъ и никаква отчетностъ предъ контролни власти, както това по смѣтководството на община, училище и скотовъдна комисия

Цитиранитѣ законоположения, освенъ че сж кратки и недостатъчни, но сж сухи, бездушнитѣ трѣбва да се одухотворятъ, да имъ се даде животъ, за да отговарятъ напълно на реалнитѣ нужди на селянина земледѣлецъ и работникъ.

Тия законоположения трѣбва да се разширятъ и да изчерпятъ всичко около състоянието, манипулирането и отчетността по хамбаритѣ.

Може да се помисли, че тия хамбари сж излишни при наличността на селскитѣ ни кредитни кооперации и Земледѣлската Банка, които кредитиратъ нуждающитѣ, а при неоружай повсемѣстенъ и обшо народ-

но и Държавата се грижи за изхранването гладуващитѣ и пр. Всичко това, наистина, го има, но то съвсемъ на е достатъчно и задоволително. защото:

а) Не отричаме значението, нуждата и голѣмата полза отъ селскитѣ ни кредитни кооперации, но тѣ сж още въ периода на организирането и младенчеството си, Тѣ отпускатъ заеми споредъ кредитоспособността на заемискателитѣ, а пъкъ освенъ това тѣ иматъ и опредѣленъ максимумъ кредитъ, какъвто могатъ да отпускатъ. Вънъ отъ туй за сега работятъ съ ограниченъ капиталъ, отпусканъ отъ Замлед. Банка и не винаги сж готови да правятъ заеми. А това положение ще продължи, поне за сега изглежда, едно продължително още време;

б) Земледѣлската Банка отпуща заеми на нуждаючи до опредѣленъ максимумъ срещу поржчителство на кредитоспособни хора и срещу движимъ имотъ-работенъ и др. добитъкъ и земледѣлски инвентаръ. Тия заеми, обаче, често сж незадоволителни и не всѣки може да ги използва, Пъкъ и само този, който е бѣгалъ подиръ такива згеми, знае сладостта имъ-разтакенето по Община и Банка, връшането за нѣкоя нищожна и несжществена грешка, чакането съ часове и дни по гишетата на Общината и Банката, дирене поржчители и пр.;

Дефектитѣ и неджитѣ въ случая не си водятъ началото тамо отъ некомпетентността на чиновницитѣ и лицата, натоварени съ тия грижи, а трѣбва да се отнесе въ пасивъ и единъ голѣмъ дѣлъ отъ нашето битово нехайство, низката ни култура, селашката ни нескромно (да не употребя по-рѣзкъ изразъ) психология, егоистични груби и неморални смѣтки частни и партизански и пр. български красоти.

И така, хамбаритѣ ще попълнятъ една празнота, ще задоволятъ една въпиюща нужда, на която Държава, Землед. Банка и кредитни кооперации небиха могли да отговорятъ.

Хамбаритѣ ще подпомогнатъ беднотията и ония нуждаючи, които по една и други причини немогатъ да направятъ заеми отъ Банката и Кооперации, или пъкъ направенитѣ имъ еднѣжъ сж недостатъчни за нуждитѣ имъ, а повече немогатъ да направятъ.

При засилване запасътъ храни и вслучай на извънредни общественни нужди, чрезъ хамбаритѣ ще могатъ да се подпомогнатъ и обслужатъ селото и Общината, ако последнитѣ биха били въ невъзможность да посрещнатъ евентуалнитѣ неочаквани и извънредни разходи.

Благотворното влияние, което хамбаритѣ ще укажатъ съ облекчаване носгоди и др. въ селско-стопанския ни животъ, е несъмнено. Тѣ ще укажатъ, покрай това, силно влияние за поощряване къмъ сдружаване и коопериране, а сжщо и за възпитаване масата въ общественостъ.

Да се чака потикъ за тая хубава и благородна работа по законодателенъ пжтъ, това значи да не съзнаваме и да надценяваме нашата си действителностъ. Ще мине твърде много време въ мждрувания и умыванията „колата ще си стои все тамъ“.

Ето защо ще се обърнемъ все пакъ къмъ тия, които ще понесатъ тоя общественъ товаръ — Общинитѣ, респективно Кметъ, секр.-бирникъ, учителъ и общински Съветъ. Отъ последнитѣ зависи подиemanето на работата, а това тѣ ще трѣбва да сторятъ, като общественици и ржководно-управително тѣло.

Общинитѣ ни сж банкрутирали и при тая имъ финансова немощъ, тѣ немогатъ да направятъ нищо за облекчаване положението и участъта на гладуващи и нуждающи и посрещане бедствия за смѣтка на бюджетнитѣ си средства, а съ помощи и подаяния — трохи — далечъ не се отива, мнозинство не се изхранва, и стопанска политика не се прави. А пъкъ и тия помощи и подаяния немогатъ да продължаватъ винаги и до безконечностъ.

И все пакъ разумния лѣкъ и надеждата сж хамбаритѣ.

Остава тѣ да се съживятъ, работата съ тѣхъ да се горешо подиеме, да се вложатъ най-голѣма добросъвестностъ и старание за привеждане въ известностъ досегашни захвърлени и занемарени смѣтки, издирване недобори и събиране на записи, и съ народната мждростъ — „помогни си самъ, да ти помогне и Богъ“ — за девизъ, да се засиятъ, дай Богъ, хамбаритѣ до степенъ да задоволяватъ напълно всички нужди и на всички ниждающи, та да се изпълни и евангелската мждростъ и поржка — „отъ вси и за вся“.

Постигне ли се тоя резултатъ, ще иматъ право да сж доволни най-много ржководителитѣ — общественници, които отъ така нареденитѣ хамбари, ще си съзидятъ живи паметници и тѣ да сочатъ, че тия хора не напраздно сж живѣли и тъпкали хубавата ни, но обеднѣла и многострадална земя.

Пази се да не влизашъ въ компромиси съ предприемачи и откупчици на общински или учил. приходи, защото рано или късно тия компромиси ставатъ публична тайна и ти прикачатъ позорна присяда, а предприемача таксува постжката ти като неспрѣчна такава.

Въпроси и отговори.

1. Въпросъ Секр. бирника на П. община С. околия.

1. Общинскитѣ служащи не сж класирани никога, въпреки че служатъ повече отъ 3 години получаватъ заплата въ X класъ. Могатъ ли сега да бждатъ прекласирани, щомъ нѣма протоколъ за първоначалното имъ класиране или наново да се класиратъ въ съответния класъ, като представятъ удостоверение за службата си до сега.

2. Ремонтирахме мостъ по стопански начинъ за около 20000 лв. Матетерияли набавяхме безъ търгъ за всѣки видъ до 10000 лв. Платихъ на майсторъ, заедно съ още 3-ма работника срещу 1 с/ко разписка, 7000 лв. безъ договоръ, надниченъ листъ пр. майстора е проходящъ бѣжанецъ. Платихъ още нѣколко надници съ с/ко разписка. Има протоколъ за разрешаване и таквъ за удобряване ремонта, и разхода, надл. утвърдени. Какво друго ще трѣбва?

3. На председателя и членоветѣ отъ 3 чл. комисия не удържамъ за пенсия, понеже дадоха декларации че се отказватъ. Следва ли да имъ удържамъ и ако следва какъ да имъ удържа за минало време отъ м. юни насамъ?

4. Пенсионеръ, получаващъ съ жена си насл. инв. пенсия постжпилъ на общ. сужба съ заплата до 1000 лв. всичко, следва ли да му се прекрати пенсията.

5. Постжпихъ на 1. VI н. г. приехъ касата на 1 VII отъ окр. провѣрителъ понеже предшественика ми почина на 20 IV, обаче има пл. заповѣди между 1 IV и 1 VI неподписани отъ секр.-бирникъ, кой трѣбва да ги подпише щомъ оставатъ за моя смѣтка азъ ще представя отчетъ отъ 1. IV. н. г.

6. Приехъ съ дефицитъ, въ който влизатъ суми, които трѣбва да се внесатъ вече, напр. отъ общински гори, за да ни отпустнатъ нови горски марки за н. г. Мога ли да внесе тая сума отъ наличността въ касата и да държа ревизионния актъ съ който съмъ приелъ отъ окр. провѣрителъ като наличностъ, докато наследникитѣ на предшественика ми внесътъ дефицита.

7. За разплодникитѣ купуваме фуражъ направо отъ пазаря безъ търгъ. Кредита е 12,000 лв. мога ли да ги изразходвамъ безъ търгъ като следя поотдѣлно за сѣно и ечимикъ да не надминава 10000 лв.

8. За всички разходи ли по скотов. бюджетъ, включая и възнаграждението на отчетника ще трѣбва да има предварително одобрено решение.

9. Събрано отъ населението и изплатено на потърпевшитѣ обезщетение по зак. за огр. кр. гр. и пр., обаче сега заловиха крадцитѣ и ги пратиха въ затвора какъ да постжпа и кога да се предяви гра-

ждански искъ за всичкото обезщетение, за да се заплати отъ крадците и повърне на населението.

10. По арбитр. протоколъ отъ 1924 г. трѣбва да събера отъ крадеца за кражба на жито около 3000 лв. сега той е въ затвора и представи решение отъ сѣда съ което се осѣжда 15 д. затворъ и за заплати 3½ кофи жито. Следва ли да изпълня дапѣлно арбитр. протоколъ.

Отговоръ.

1. Може сега да ги класирате.

2. Друго не е потрѣбно.

3. Председателитѣ и членоветѣ на тричленнитѣ комисии сѣ задължителни участници на фонда (справете се съ отговора помѣстенъ въ брой 5 на вестника).

4. Пенсионери, които получаватъ военно инвалидна пенсия, могатъ да заематъ каквато и да е служба съ заплатата, но само въ случай когато пенсията и заплатата събрани наедно не надминаватъ 3000 лева месечно (Вижъ Държавенъ вестникъ бр. 74/1924 г. стр. 3. чл. 27).

5. Вие нѣма да ги подпишете, защото презъ това време не сте били отчетникъ,

Общинския съветъ при приемане отчета на починалия Ви предшественикъ, ще отбележи изрично въ протокола си, че приема за редовни издаденитѣ платежни заповѣди и ще чакате да си каже думата по тѣхъ Сметната Палата. Възможно е, щомъ къмъ платежнитѣ заповѣди има приложени редовни (пълни) оправдателни документи Палатата да не се формализира и като изключение да не начете предшественика Ви.

6. Общината Ви е отговорна предъ Б. Н. Б. за сумата 20000 лева, злоупотребена отъ бившия секр.бирникъ (чл. 75 отъ закона за Б. О. П. и чл. 252 отъ правилника за прилагането му) Затова тя (общината) трѣбва да я внесе. За тая цѣль общинския съветъ следва да вземе мотивирано решение и да гласува, било въ допълнителния бюджетъ, или редовенъ специаленъ кредитъ. Следъ утвърждаване на решението и кредита, ще внесете сумата по реда си въ Н. Банка и къмъ платежната заповѣдъ ще приложите:

а) извлечение отъ ревизионния актъ, за да се види, че сумата е злоупотрѣбена;

б) утвърденото решение на общ. съветъ, съ което е разрешено да се плати сумата и

в) кредитната разписка съ бележка върху нея отъ банката, че сумата действително е изплатена или пъкъ вносниятъ листъ.

Следъ това съгласно чл. чл. 81 и 82 отъ закона за Б. О. П. и възъ основа издаденото постановление отъ постоянната комисия, ще съберете тая сума, заедно съ 10% лихва отъ предшественика Ви.

7. Можете.

8. За възнаграждението на отчетника не е нужно решение на комисията, защото то му е опредѣлено въ бюджета, за всички други разходи сѣ меродавни постановленията на закона за Б. О. и Предприятитя и специални такива зак. за подобрене земледѣлското производство и пр.

9. Вижъ подробности по този въпросъ въ коментара на закона за ограничаване кражбитѣ, грабежитѣ, убийствата и пр. съставенъ отъ Асенъ Господиновъ (стр. 115—118 вкл.).

10. Ще изплатите напѣно арбитражния протоколъ; иначе ще отговаряте съгласно чл. 16 отъ закона солидарно съ кмета.

При доставки по доброволно съгласие спазарителния протоколъ винаги се утвърждава отъ общ. съветъ, а приемателнитѣ протоколи — отъ респективния началникъ на учреждението (кмета—заобщината, и председателя—за учил. Н-ва).

2. Въпросъ. О. Секр-бирникъ Кърджийска околия запитва.

1) Споредъ отговора Ви на въпросъ 5-и въ брой 4 на вестникъ отчетникъ се вижда, че обжалвания бюджетъ се прилага: Отъ датата на получаването първоначалния утвърденъ бюджетъ. Предшественика ми докладвалъ на съвета утвърдения бюджетъ, който съ протоколъ го обжалвалъ, но безъ предшественика ми да попълни въ черновката утвърденитѣ отъ управителя пера по разнитѣ §§ фи, а така сѣщо и ведомоститѣ, тарифитѣ въ черновката не сѣ попълнени като така нѣма отъ кжде да се ръководя и до сега прилагамъ бюджета за 1924/25 г. съобщете ще бжда ли начетенъ за събранитѣ въ по малкъ размѣръ такси и за изплатенитѣ въ по голѣмъ размѣръ добавъчни и др. възнаграждения, тъй като това не става по моя вина и за да се избѣгнатъ неправилноститѣ какво трѣбва да направя?

Отговоръ. Ще бждете начетенъ за по-малко събранитѣ приходи. Добавачното възнаграждение щомъ по новия бюджетъ е предвидено въ по-голѣмъ размѣръ ще го плащате по него.

За да се избегне това положение при повръщането на бюджета ще досабирете разликата, Може да направите и друго нещо. Идете въ Постоянната комисия, гдето непременно трѣбва да има единъ екземпляръ отъ утвърдения бюджетъ и си вземете бележки за всички измѣнения.

УЧИТЕЛЮ.

Не се чуди защо въ тържната комисия за търгове, за сметка на училищата влиза като председател Секр.-бирника. Това тъй повелява чл. 197 буква г отъ закона за Б. О. П.

Сѣщо така, обаче, знай че въ състава на тържни комисии за училищни търгове, за села, кенте не сѣ центъръ на Общината, влиза гл. учител, защото тъй повелява заб. 1 къмъ чл. 197 на закона за Б. О. П.

Имаше ли общински съвет, знай, че търгът, а така също протоколите за постигнати споразумения по доставки по доброволно съгласие, без разлика на размѣра на доставката, се утвърждават отъ Окр. Управителъ

3. Въпросъ: Б. Секр.-бирникъ П. околия запитва.

1. Бюджета ми се удобри на 5. IX. т. г. Следователно ще влезе въ сила отъ 1. IX. с. г.. По § 3 за заплати имамъ утвърдена сумата 65000 лева + 5000 лв. общъ кредитъ за увеличение. Ако изплатя заплатите по стария бюджетъ до IX. и отъ IX. по новия то ще надвиша параграфа съ 2345 лв. като се смѣта че имамъ разрешено само 60,000 лв. понеже 5000 лв. сж за увеличения.

Какъ да постѣпя въ случая и тези 5000 лв. само за опредѣлената целъ ли служатъ.

При това ви съобщавамъ, че по § имамъ включително и 3400 лв. за възнаграждение не на общ. служащи.

2. Съ одобренъ протоколъ учил. настоятелство налага сумата 2000 лв. да се събере отъ добитѣка който ходи на паша по мѣра въ работенитѣ учил. имоти. Инспекцията ми налага азъ да ги събера и внеса на училището. Съобщете ми право ли е, и ако почна да ги събирамъ по моята кв. книга и то спомагателната следъ като ги събера трѣбва ли да ги минавамъ на приходъ и кжде, или да ми изреже училищното н-во една квитанция която да прилѣпи къмъ най последната квитанция.

3. Обещетение отъ неизвестни по закона за П. З. П. О. П. Имоти като го събирамъ трѣбва ли да изрезвамъ квитанция на вносителя и кжде да ги записвамъ на приходъ и какъ пакъ после на разходъ.

Отговоръ. Споредъ насъ, щомъ общия кредитъ за заплати не е превишенъ, нѣма основание да Ви се прави начетъ. Можете да гласувате и допълнителенъ бюджетъ.

2. Сумата ще събирате срещу квитанции по спомагателната квитанциона книга и следъ туй ще Ви се издаде една квитанция отъ училищния касиеръ, която ще приложите къмъ спомагателната

3. Сумите за обещетението се събиратъ срещу квитанции по спомагателната квитанциона книга и се отнасятъ на приходъ по § 23. По този § при гласуване бюджета приходъ не се предвижда. Колкото постѣпи, смѣта се че има разрешенъ кредитъ и въ този размѣръ се плащатъ обезщетенията по § 18. Документи за разхода: протокола на комисията, която е преценила загубата и разписка отъ получателя на сумата.

Даже и обявлението за доставки по доброволно съгласие следва да се публикува въ държавния вестникъ или нѣкой мѣстенъ вестникъ.

4. Въпросъ Ч. Секр.-бирникъ Е. Д. околия запитва: 1, Едно село отъ общината ни се отцепи и присѣдени къмъ друга община презъ месецъ августъ т. год. общинския и училищния бюджетъ сж съставени презъ месецъ априлъ т. год. и влиза въ сила отъ 1 Септемврий 1925 год.

Приходитъ на отцепеното село, като отъ горитѣ и пашата и др. сж предадени на новата община. Сега кой следва да отпуска помощта за издрѣжката на училището, като се знае, че въ бюджета на общината ни има предвидена такава, а въ тоя на новата нѣма.

2. Сжщо да ми се съобщи какво да направя за да се предизвика пререкание съ Сметната Палата и получа положителенъ отговоръ.

Отговоръ 1. Новата община ще трѣбва да си гласува отдѣленъ бюджетъ, ако има конституиранъ общ. съветъ и по него ще отпускате помощта на училището.

Тричленната комисия съ решение ще опредѣли таксите, които ще събирате и пр. като опредѣли и заплатите на служителитѣ. Всичко това новия съветъ впоследствие ще ревизира и утвърди.

Ако до края на финансовата година ще се гласува бюджетъ и ако нѣкой разходи сж останали неизплатени за тѣхъ може да бждатъ предвидени кредити по следующия бюджетъ и то като изключение, защото споредъ чл. 12 отъ закона за Б. О. П. кредити за изплащане дългове за минали години се предвиждатъ за задължения, поети законообразно и въ крѣга на разрешенитѣ за целта кредити въ съответнитѣ бюджети.

Изключението въ случая ще се допустне понеже общината е новообразувана и не е имала възможностъ да действува по редовно гласуванъ утвърденъ бюджетъ

2) Пререкания ще се предизвика, следъ като председателя издаде платежна заповѣдь, а Вие съ декларация добре мотивирана откажете изплащането и отнесете официално за разрешение въпроса въ Окр. См. Палата.

Търгътъ за доставки по доброволно съгласие (чл. 156 отъ закона за Б. О. П.) е единъ отъ най леснитѣ и бързъ начинъ за извършване доставките но не спазиш ли постановлението на закона за Б. О. П. тоя начинъ на доставка става най трудния и непоправимъ.

5. Въпросъ. Г. С. секр.-бирникъ С. околия запитва.

1) Къмъ кой § отъ разходната частъ на скотов. бюджетъ следва да се записватъ разнитѣ мита и гербъ по протестиране на полици на фонда.

2) Сжщитѣ разноски по общ. полици правилно ли е да се записватъ на разходъ по § 8 отъ общ. бюджетъ.

Отговоръ. 1. Понеже нѣма специаленъ § за тази целъ, най-удобно ще бжде, да ги изпишете на разходъ по § 14 „Непредвидени разходи“, като за случая комисията вземе решение и последното се утвърди.

2. По общинския бюджетъ, тѣзи разходи се отнасятъ къмъ § 8.

В. Н. Станчевъ.

Какъвъ трѣбва да бжде бждащиятъ законъ за селскитѣ общини

Голѣмата роль, която изборнитѣ институти, перспективно общинскитѣ управления сж призвани да играятъ въ нашия общественъ животъ, налага едно внимателно проучване, както на условията при които тия институти са поставени да функциониратъ, така сжщо и всѣка законодателна мѣрка която се предлага като рецепта за заздравяването имъ и за тѣхното нагаждане къмъ пазилно и резултатно функциониране и то съ огледъ щото тия институти да задоволятъ и регулиратъ стопанския, икономически, политически и културенъ животъ на страната.

На дневенъ редъ е въпроса за реформи въ изборнитѣ институти съ тенденция за по широкъ замахъ и ако наистина отзивитѣ, които намѣриха мѣсто въ ежедневноата преса не се укажатъ празни пожелания на нашитѣ словоохотливи по тая материя държавници, то безспорно е, че подобни инициативи заслужаватъ всѣка подкрепа. Желалъ бихъ отъ все сърдце по голѣма енергия на всѣки инициаторъ, който би се ангажиралъ да направи нѣщо въ една областъ въ която всичко отъ законодателенъ характеръ е архаичностъ. Съ изготвянето на настоящата статия азъ подчертавамъ това свое желание и смѣя да увѣря читателя, че изложеното въ нея макаръ и да предизвика гнѣва на нашата безжалостна критика все пакъ ще си остане една крещяща истина, която ще отрича само онзи, който не е желалъ никакъ да се запознае съ мизернитѣ условия при които сж поставени сел. общини и неджитѣ, отъ които истински страдатъ тѣ. Предварително чувствувамъ, че особено яростно ще бжде нападнатъ отъ ония които обичатъ най-много да говорятъ за „автономността на изборнитѣ институти, въ пълно отдѣляне на общината отъ държавата, за отхвърляне опекунството и интервенцията на послѣдната и за запазване и разширяване на изборния принципъ при рекрутирането на общинскитѣ ръководни фактори“. Бързамъ да предотвратя тоя излишенъ гнѣвъ съ декларацията, че азъ съмъ единъ отъ най-ревностните защитници за пълната автономностъ на изборнитѣ институти, че по принципъ съмъ напълно за нейното разширение, но нека отъ всѣкого се знае, че начина по който се рекрутиратъ общинскитѣ ръководни тѣла е напълно погрѣшенъ, че общинитѣ въ СЕГАШНИЯ СИ ВИДЪ И СЪСТАВЪ сж абсолютно негодни да отговорятъ на обширното свое дѣлово предназначение и че всѣка нова реформа колкото и обширна да бжде тя, но при дадената вече основа, която днесъ имаме, ще бжде безплодна и за дълго още, ако не никогa ние не ще видимъ сел. община на онака висота на каквато искаме да я видимъ.

Ограничавамъ се съ разглеждането само на селската община. защото смѣтамъ, че градската та-

кава, както и окр. съветъ сж поставени при специфични по благоприятни условия, които имъ даватъ възможностъ по начало да се развиватъ правилно и съ проектиранитѣ реформи за тѣхъ, резултатитѣ ще бждатъ благоприятни. Самото обстоятелство, че градската община и окр. съветъ рекрутиратъ своитѣ ръководни фактори изъ срѣда, която може да даде избраници способни да разбератъ важноста на своитѣ функции е достатъчна гаранция, че тия институти и при сегашния имъ конституционенъ видъ при разширение на автономността имъ ще успѣятъ да разрешатъ възложения тѣмъ отъ нуждитѣ на живота и специалното законодателство задачи. За сел. община обаче въпроса стои съвсѣмъ другояче и да се говори, че въ скоро време ще се постигне приравняване на различията е немислимо. Отъ тукъ и цѣлата пропастъ между институтитѣ: окр. съветъ и гр. община отъ една страна и селската община отъ друга. По тия причини азъ не съмъ привърженикъ на идеята за общъ законъ за общинитѣ, освенъ при условие, че специална глава въ него ще урежда особеното положение на селската община.

Днешнитѣ задачи на общинитѣ.

Както е известно дадена обществена организация или институтъ бива винаги резултатъ на необходимостта да отговори на конкретна обществена потребностъ. Въ това отношение селскитѣ общини не правятъ изключение, тѣ не сж една случайностъ, а сж извикани на животъ отъ крещящата обществена нужда отъ стопанското и икономическо благосъстояние, за просвѣтно и политическо повдигане, за хигиена и благоустройство или въ кратце за духовния и културенъ напредѣкъ на общинитѣ. Тия задачи на общинитѣ конкретизирани въ нашата обща законодателна система сж следнитѣ:

- 1) Да иматъ потрѣбнитѣ първоначални училища прогимназии, да се грижатъ за постоянната имъ издрѣжка и наредятъ общинска библиотека (чл. чл. 11 п. 2 и 5, чл. 77 п. 3 закона сел. общини и чл. 46 и 91 закона за народното просвѣщение);
- 2) Да набавятъ общ. домъ, общинско помѣщение (чл. 11 п. 1 з. сел. общини);
- 3) Да иматъ общин. хамбари и набавятъ срѣдства за прекращаване бедствия, да помагатъ на болни, сакати, недѣгави и неспособни за работа; да изхранватъ семействата на бедни трудоваци; да отглеждатъ подхвърлени деца; да се грижатъ за прилагане закона за общественитѣ осигуровки и регулиратъ прехраната (чл. 11 п. 3, чл. 77 п. 14 закона за сел. общини, чл. 47 правилн. прилагане трудовата повинностъ. чл. 2 закона пресл. спекулата и закона за общественитѣ осигуровки);
- 4) Да благоустройватъ своитѣ съставни населени пунктове, да ги водоснабдяватъ, планиратъ и канализиратъ, да се грижатъ за освѣтляването имъ и прокарватъ и подържатъ междуселскитѣ пътища (чл. 6 ал. 2-ра и 3-та и чл. 10 закона за благоустр-

ройството, чл. 77 п. п. 7, 8 и 12 и чл. 77 и 99 закона за селскитѣ общини);

5) Да организиратъ и подържатъ чистотата, да взематъ мѣрки за предпазване отъ епидемии и прекратяване появилитѣ се и организиратъ ветеринарния надзоръ (закона за народното здраве и за ветеринарната полиция);

6) Да организиратъ и подържатъ селската, горската и полска стражи и се грижатъ за подобрене земледѣлието, скотовъдството, лозарството, бубарството и пчеларството (чл. чл. 12, 20, 40, 72, 77 и 129 закона за подобрене земл. производство и чл. 1—3 закона за полицията въ сел. общини) и

7) Да издържатъ учреденитѣ сел. общински сѣдилища.

Изложеното въ горнитѣ 7 пункта далечъ не изчерпва ролята на общината въ нашиятъ общественъ животъ. Обширни сами по себе си тия задължения, които включватъ грамадната частъ отъ грижитѣ и задълженията на висшата съвременна обществена организация—държавата, съсемъ не обхваща всичко онова, което общината върши и ще трѣбва да върши. Тѣ наистина визиратъ регулирането на просвѣтата, премахването елементитѣ които биха породили социаленъ кризисъ и социална несправедливостъ, уреждане благоустройството и повдигане на общественото благосъстояние, запазване на обществения редъ и раздаване на ограничено правосъдие, но всѣ пакъ както казахъ и погоре това е частъ отъ работата която върши общината и ето защо: властѣта при съвременната държава се разпредѣля на три категории, тѣ сж: законодателна, изпълнителна и сѣдебна (монтескьо). Законодател. властъ избрана направо отъ народа съ своята дейностъ изразява народното желание, съ една речъ създава правни норми наречени закони, които регулиратъ отношенията на хората, на обществото. Изпълнителната властъ прилага тия закони, а сѣдебната бди за правилното имъ приложение. Функциитѣ на дветѣ последни категории власти е необходима, особено изпълнителната играе най-важната роля, защото за да имаме резултатъ отъ единъ законъ не е достатъчно само да го създадемъ, а и да го приложимъ — нѣщо повече за да даде той добри или лоши резултати много зависи отъ начина на неговото приложение отъ страна на изпълнителната властъ. Тукъ вече само по себе си изпълнява значението и необходимостта на сѣдебната властъ.

Нека приведемъ сега нѣщо твърдѣ-добре известно на всички ни, но необходимо за подкрепление на мисълта и добиване по голѣма релефностъ. Глава законъ публикува се въ държавния вестникъ и съответното м-во споредъ характера на закона взима грижитѣ за приложението му. Но самото приложение на който и да е законъ не става прѣко отъ М-вото,

(Слѣдва)

Никога не произвеждай редовенъ търгъ съ тайна или явна конкуренция, безъ да си обявилъ обявлението въ Държавния вестникъ, защото това съставлява нарушение на чл. 111 отъ закона за Б. О. П.

Изъ Живота на См. Палата.

За да се има пълни освѣтления по въпроса какъ ще се произвеждатъ за напредъ ревизиитѣ, който въпросъ тѣй много интересуваше Г. Г. Секр.-бирницитѣ и училищ. касиери, ние предаваме по долу изцѣло решението на Върховната См. Палата по тая въпросъ.

Върховната Смѣтна Палата, общо събрание на отдѣленията и заседанията си отъ 2 октомврий 1925 год., като се занима съ повдигнатия въпросъ отъ М-вото на финансиитѣ, съ надписъ № 3875/925 година могатъ ли и за въ бъдеще окръжнитѣ постоянни комиси да упражняватъ чрезъ своитѣ органи периодически контролъ върху дейността на отчетницитѣ на селскитѣ общини и учил. настоятелства въ селата възъ основа чл. 67 отъ закона за Окръжнитѣ съвети, тѣй като съ закона за Върховната смѣтна палата и Окръжнитѣ смѣтни палати, компетентността на окръжнитѣ постоянни комиси да се произнасятъ до отговорноститѣ на отчетницитѣ на селскитѣ общини и учил. настоятелства съ селата, се прехвърли на окръжнитѣ смѣтни палати. Освенъ това, съгласно чл. 4 буква „К“ отъ поменатия законъ, на окръжнитѣ смѣтни палати се възлага още и да упражняватъ контролъ периодически чрезъ своитѣ органи на самото мѣсто, по събирането на държавнитѣ, Окръжнитѣ общинскитѣ и общественитѣ приходи и извършенитѣ разходи отъ съответнитѣ длѣжности лица.

За да се произнесе по така поставения въпросъ Върховната смѣтна палата взема предъ видъ:

1) Споредъ чл. 64 отъ закона за окръжнитѣ съвети, окръжнитѣ провѣрители сж длѣжни да обиколятъ селскитѣ общини най-малко два пѣти на годината, за да опѣтватъ секретарь-бирницитѣ и да правятъ ревизии на общинското смѣтководство а споредъ чл. 83 отъ закона за селскитѣ общини, околийскитѣ началници, ревизоритѣ, финансовитѣ началници, инспекторитѣ и подинспекторитѣ, както и всички лица, специално натоварени за тая целъ

отъ М-вото на Вътрешнитѣ Работи и финансиитѣ или пъкъ отъ окр. управителъ, всѣкога иматъ право да произвеждатъ ревизия по счетоводството на общинскитѣ секретарь-бирници.

2) За да се отговори на поставения въпросъ, трѣбва да се проследи дали горнитѣ законоположения противоречатъ на закона за Върховната Сметна Палата и за Окржжнитѣ Сметни Палати и въ зависимостъ отъ това да се приеме, че съгласно чл. 130 отъ сѣщия законъ, тия законополежения се отменяватъ или не.

Трѣбва да се каже на първо мѣсто, че ревизията упражнявана по силата на поменатия чл. 67 отъ закона за Окржжнитѣ съвети и чл. 83 отъ закона за селскитѣ общини, и своето естество е съвършено различена отъ контрола, упражняванъ отъ окржжнитѣ сметни палати и то въ смисълъ, че ревизията е административенъ контролъ, който има за обектъ редовността на счетоводнитѣ книжа упътване и дисциплиниране счетоводната дейностъ на отчетниците, а контролъ упражняванъ отъ сметнитѣ палати е инстанционенъ контролъ въ смисълъ че Палатитѣ се произнасятъ по отговорноститѣ на отчетниците съ решение следъ като сж били провѣрени отчетнитѣ книжа за дадено време. Поради това различие на тия два контрола, следва да се приеме, че първи административния контролъ, не противоречи на закона за Върховната Сметна Палата и за окржжнитѣ сметни палати, поради което казанитѣ ревизии може и трѣбва да бждатъ извършени и за въ бждаще.

3) Относно въпроса за последствията отъ административни ревизии трѣбва да се каже, че следва да се прилага процедурата на чл. 24 отъ закона за финансовата инспекция и то въ смисълъ: Ако при ревизиитѣ бждатъ констатирани дефицити или каковата наличностъ или пъкъ други счетоводни опущения, които ощетяватъ ревизираното учреждение, то за случая да бждатъ съставени ревизионни актове, които да се препращатъ на М-вото на финансиитѣ, отдѣление за финансовата инспекция, за произнасяне по тѣхъ, а когато бждатъ констатирани по сжщитѣ счетоводнитѣ книжа само грешки и нередовности отъ гледна точка изискванията на закона, то въ такъвъ случай да се даватъ упътвания на отчетниците и да се иска изправлението на допуснатитѣ грешки и то за това се донася съ актъ на надлежнитѣ Окр. Сметни Палати.

По тия съображения, Върховната сметна палата,

РЕШИ:

Контролнитѣ органи, упоменати въ чл. 67 отъ закона за окржжнитѣ съвети и чл. 83 отъ закона за селскитѣ общини, могатъ и въ бждаще да упражняватъ периодически ревизии върху счетоводната дейностъ на отчетниците въ селскитѣ общини и учил. настоятелства, като ревизионитѣ актове, съ които сж констатирани дефицити въ касовата наличностъ или други счетоводни опущения, които ощетяватъ ревизираното учреждение, се препращатъ въ М-вото на финансиитѣ, отдѣление за финансовата инспекция на разпореждане, чл. 82 отъ закона за бюджета, Отчетността и Предприятията, а ония актове, съ които се констатира грешки и нередовности по сжщитѣ книжа, отъ гледна точка изискванията на закона, да се препращатъ на надлежнитѣ окржжни сметни палати, за да се иматъ предъ видъ при провѣряване отчетитѣ. Така сжщо и М-вото на финансиитѣ изпраща на окржжнитѣ сметни палати преписи отъ ревизионитѣ актове и отъ издаденитѣ по тѣхъ постановления, които да ги иматъ за сведения, за да не се издаватъ решения по редни и сжщи издѣлжения отъ две мѣста.

Секр. бирнико, преди да упражнишъ своитѣ права, които чл. 201 отъ закона за Б. О. П. ти дава проучи добре дали представената тържна преписка на утвърждение е пълна и дали търгътъ е произведенъ въ духътъ на закона за Б. О. П. Уверишъ ли се въ редовността, само тогава сложи върху преписката фразата „да се утвърди—редовна“, защото, констатира ли се нередовностъ въ преписката, знай че ти заедно съ цѣлия общ. съветъ носите углавна отговорностъ, а ти частно и морална предъ общинския съветъ.

РАЗНИ.

За да може редакцията да отговори на извънредно многото въпроси, които постъпватъ, съ което цели да освѣтлява на време своитѣ читатели, а отъ друга страна, за да може да помѣсти всички навремени статии, получени въ редакцията, безъ да жали средства увеличи формата на вестника отъ 8 на 12 страници.

Съгласно закона за Върховната Сметна Палата и Окр. Сметни Палати, всички пререкавания възникнали между отчетници при изборни учреждения и разпоредители на бюджети се отнасятъ и разрешаватъ отъ окр. Сметна палата, а общитѣ такива отъ върховната Сметна Палата. По всичко обаче, изглежда, че отчетниците по старъ навикъ продължаватъ да отнасятъ тия въпроси на разрешение отъ Окр. Пост. Комисия. Това е погрешно.

За да се премахне, обаче, тая аномалия, чрезъ която се създава само излишна преписка, желателно е всички Пост. Комисии да излезътъ съ окржжно до избор. учреждения въ окржжитѣ си, както това е направила Бургаската П. Комисия съ окр. № 10265 което предаваме по долу.

БУРГАСКА
Окр. Постоянна Комисия
№ 10265
30 Септемв. 1925 г.
Бургасъ

До Г. Г. Селско общинскитѣ кметове и Председателитѣ на Училищнитѣ настоятелства въ Окржга.

Въ постоянната Комисия продължаватъ да постъпватъ запитвания отъ кметове и председатели на училищни настоятелства въ окржга по въпроси свързани съ упражнението на общинския и училищния бюджети, както и за начина на произвеждане и оправдаване на известни разходи.

Понеже начина отъ 1 Юлий т. г. контролата върху сметнитѣ на сел. общини и училищни настоятелства премина върху Окр. Сметна палата, за избѣгване бждащи недоразумения, Комисията кани гореспомнатитѣ длъжностни лица, въпроситѣ за кои-

то става дума по горе, да огнасятъ за разрешение отъ Окр. Сметна Палата.

Председателъ: А. Козаровъ.
за Секр. Бирникъ. Т. Димитровъ.

Издаденото отъ бившиятъ окр. Провѣрители Н. Поповъ отъ Варна и Хр. Т. Поповъ отъ гр. Шуменъ ръководство по училищното сметководство и отчетностъ, наистина съставлява ценно помагало за касиеритъ при Учил. Н-ва. Това е вече справедливо преценено отъ Окр. Учил. Инспекции, които не закъсняха да го препоръчатъ на Учил. Н-ва. За да докажемъ на гл. учители че това ръководство се много добре посрещна отъ всички гл. учители и началствующи, ние отъ идния брой ще започнемъ да публикуваме стотицитъ отзиви които получихме отъ учители, на които изпратихме тоя нашъ трудъ. Сега ще предадемъ само окръжното на Пашмаклийска Окр. Учил. Инспекция, после на Старозагорската и др.

ПАШМАКЛИЙСКА
Окръж. Учил. Инспекция
№ 2618
16. X. 1925 год.
с. Райково.

ОКРЪЖНО.
До Г. Г. Председателитъ на учил. настоятелства
въ окръга.

Работата въ учил. настоятелства изисква знание и опитност. Касиеръ-счетоводителитъ трѣбва винаги да търсятъ и се справятъ съ всички положения по счетоводството и отчетността, за да се избегне всѣка отговорност. За улеснение въ това отношение може да послужи издаденото въ Шуменъ ръководство по училищното сметководство, счетоводство и отчетностъ отъ Н. Поповъ и Хр. Поповъ (книжарница „Очетникъ“).

Въ него авторитъ грижливо сж събрали и наредили съ нуждитъ упътвания всички данни придружени съ образци и сведения.

Инспекцията го препоръчва за правилната и спешна работа въ настоятелствата.

Единъ екземпляръ струва 40 лв. и се набавя направо отъ авторитъ.

Окръж. Учил. Инспекторъ.
Секретаръ: Ат. Павловъ

Провадийско Град. общ. Управление

ОБЯВЛЕНИЕ

№ 5243

Гр. Провадия, 9 Октомврий 1925 год.

Обявява се за знание на интересуещитъ се, че на 27 того въ тържната зала на Провадийското данъчно управление ще се произведе търгъ по доброволно ъгласие съ тайно малонадаване за доставка на разни канцеларски материали за провадийското градско иметство и подведомственитъ нему учреждения споредъ специалния описъ 3 а

тѣхъ. Предложенията ще се приематъ отъ 3 до 5 часа следъ пладне.

Предприятието възлиза на около 25,000 лева. Залогъ за правоучастие въ търга се иска 10 на сто въ налични пари внесени въ общинската каса.

Закона за бюджета отчетността и предприятията въ случая е задължителенъ.

Поемнитъ условия, списъка и образцитъ могатъ да се видятъ всѣки присъственъ день и часъ въ канцеларията на кметството, а въ деня на търга въ Околийското данъчно управление.

Гербъ, публикация и всички дуги разноси сж за сметка на предприемача.

Държавенъ вестникъ брой 162 отъ 16 того.

п. Председателъ: С. Ивановъ
Бирникъ: Тачевъ

Секр.-бирници и Учители

ЗНАЕТЕ ЛИ Вие ЧЕ ВЪ

Книжарница „ОТЧЕТНИКЪ“

на

ул. Славянска гр. Шуменъ

ще намѣрите най добъръ изборъ и доброкачественъ канцеларски материялъ?

Знаете ли че тамъ ще намѣрите куриерски кожени ЧАНТИ съ юфтъ разкошна изработка шити на ръка?

Знаете ли че отъ тамъ може всѣко училище да си набави всички учебни помагала?

Е, добѣ! Само единъ опитъ направете и ако това Вие до сега не знаете ще се увѣрите въ горнитъ редове.

Отъ Книжарницата.